

УДК 37.07:005.591.6

НІКІТІНА Наталія

канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов, ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
вул. Батюка, 19, м. Слов'янськ, Донецька обл., Україна, 84116
E-mail: nikitina_sdpu@ukr.net

РЕШЕТОВА Ірина

канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
вул. Батюка, 19, м. Слов'янськ, Донецька обл., Україна, 84116
E-mail: irina_sotskaya@ukr.net

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Анотація. У статті досліджується проблема управлінської діяльності з впровадження інноваційних технологій в закладах освіти. Розкрита сутність понять «освітні інновації», «технологічність в освітньому менеджменті». З'ясовані основні елементи, характерні риси освітньої інновації, технології та методи впровадження інновацій в освітній процес, зміст управління інноваційним процесом. Сформовані етапи впровадження інноваційних технологій, основні фактори, які впливають на розвиток інноваційної потенціалу закладу освіти та педагогічні умови ефективного управління інноваційними процесами. Засобами управлінських технологій здійснюється взаємодія керівника з учителями, батьками, громадськістю. До найбільш поширених технологій в управлінні сучасною школою належать: технології проектування; технології планування; технології прийняття управлінського рішення; технології стимулювання інноваційної діяльності; PR-технології; маркетингові технології.

Авторами запропоновано комплекс управлінських дій з впровадження інноваційних технологій в освітньому закладі. Узагальнено педагогічні умови ефективного управління інноваційними процесами в закладах освіти. До таких умов належать: кадрові, організаційні, фінансові, інформаційні, технологічні ресурси; дотримання умов, необхідних для ефективного перебігу інноваційних процесів, сприятлива соціально-психологічна атмосфера, готовність вчителя до інноваційної діяльності, подолання опору змінам, антикризове управління. Доведено, що важливим для керівника закладу освіти є володіння не тільки управлінськими функціями, а й знання основ педагогічної інноватики.

Ключові слова: освітній менеджмент, інноваційний процес, інноваційні технології, функції та методи управління сучасним закладом освіти.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливим науковими чи практичними завданнями. Актуальність запровадження нових управлінських технологій тісно пов'язана з державною політикою в освіті у контексті її євроінтеграції та реформуванням вітчизняної освіти. Інноваційні технології в управлінській діяльності керівника освітнього закладу в таких умовах впливають на якість освіти та забезпечують позитивні зміни в сучасному закладі освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Дослідження інноваційних технологій в освіті ведуться з кінця 50-х років ХХ сторіччя. У вітчизняній практиці термін «інновація в освіті» почав використовуватися лише у середині 80-х років ХХ століття у зв'язку з процесами перебудови радянської освітньої системи. Проблемам інноваційної діяльності в освітній сфері було присвячено чимало досліджень провідних вчених, серед яких К. Ангеловські, Л. Ващенко, О.Козлова, Н. Артикуца, М. Поташник, О. Арла мов, М. Бургін, В.Журавльов, Н. Юсуфбекова, А. Ніколс, Г. Герасимова, Л. Ілюхіна, І.Беха, Л. Даниленко, І. Дичківська, М. Кларіна, О. Пехота, О. Попова, Л.Подимова, А. Прігожина, В. Сластьоніна, А. Хуторський та інші. Але, незважаючи на велику кількість досліджень у цьому напрямі, й нині відсутні єдині підходи як до визначення поняття «освітня інновація», так і до класифікації інновацій, орієнтованих на освітні цілі, що мають певні специфічні особливості та властивості, особливості управління інноваційним процесом в закладах освіти.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Стрімкий розвиток інноваційних технологій стає причиною масштабних освітніх реформ, що перетворюють освіту на продуктивний сектор економіки. В Національній доктрині розвитку освіти зазначено, що в Україні повинен забезпечуватися прискорений, випереджальний інноваційний розвиток освіти шляхом оновлення змісту освіти та організації навчально-виховного процесу відповідно до демократичних цінностей, ринкових засад економіки, сучасних науково-технічних досягнень [5].

Отже, мова йде про впровадження певних інновацій у сфері освіти. З одного боку, система освіти є виробником інновацій шляхом відповідної підготовки майбутніх фахівців, з іншого – сама стає споживачем інноваційних технологій. На жаль, інноваційна діяльність у сфері освіти в Україні характеризується відсутністю цілісності та системності у розробці,

обґрунтуванні та освоєнні інновацій. із яких обсягів інвестування в такий вид інновації в Україні.

Формулювання цілей статті. Уточнити поняття «технологічність в освітньому менеджменті». Визначити основні елементи, характерні риси освітньої інновації, поширені технології та методи впровадження інновацій в освітній процес. Сформулювати етапи впровадження інноваційних технологій, основні фактори, які впливають на розвиток інноваційного потенціалу закладу освіти та педагогічні умови ефективного управління інноваційними процесами.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Соціально-економічні перетворення системи освіти України висунули сьогодні на передній план ряд проблем, пов'язаних із функціонуванням і розвитком освіти:

- діяльність системи освіти не завжди скоординована з поточними соціально-економічними та політичними завданнями суспільства і особистістю споживачів освітніх послуг;
- освітнє середовище постійно підлягає істотній модернізації, що викликає активні зміни в організації діяльності сфери освітніх послуг;
- сьогодні в освіті не повною мірою розвинений конкурентний ринок, що істотно знижує ефективність суспільних витрат на освіту і призводить до нераціонального використання ресурсів;
- ринок освітніх послуг у країні поки що формується практично тільки з боку пропозиції, хоча в цьому процесі важливу роль повинен відігравати й попит, тобто конкретний споживач та суспільство зі своїми освітніми потребами.

Все це потребує інноваційні технології в управлінні освітніми закладами.

Спираючись на визначення «інновацій» згідно із Законом України «Про інноваційну діяльність» [6], «інновації у сфері освіти або освітні інновації» можна трактувати як новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоспроможні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно підвищують якість, ефективність та результативність навчально-виховного процесу. При цьому, основними елементами «освітньої інновації» є її носій (творча особистість), який має певну інноваційну ідею (ядро інновації) та проводить інноваційний експеримент (джерело інновації); споживач інновації – студент або група студентів, слухачів (які здобувають знання з певного напрямку); а також інституції, що забезпечують упровадження інновацій у навчальний процес (заклади освіти; наукові, методичні, науково-методичні установи; науково-виробничі підприємства; державні і

місцеві органи управління освітою та самоврядування в галузі освіти). Основними характерними рисами, що відображають її як специфічну категорію, є:

- цілеспрямовані зміни, які вносять у сферу освіти нові стабільні елементи (нововведення), що викликають її перехід з одного якісного стану до іншого; тобто не будь-які зміни в освіті є інновації, а лише ті, що провокують зміни цілей і результатів освіти (через її зміст) та зміну способів їх досягнення (через форми, характер та організацію навчального процесу) ;

- наявність специфічних особливостей, що пов'язані із соціально-психологічними та іншими аспектами педагогічної діяльності;

- інноваційні зміни можуть ініціюватися на будь-якому з рівнів освітньої системи (викладачем, студентом, керівництвом окремої освітньої установи, державними і місцевими органами управління освітою та самоврядування в галузі освіти);

- інноваційні зміни повинні здійснюватися в діяльності та мисленні всіх учасників освітнього процесу;

- інноваційні процеси у сфері освіти повинні бути безперервними та спрямованими на постійне покращання існуючої системи ;

- задля забезпечення процесу постійного інноваційного оновлення освітньої сфери необхідно впроваджувати відповідні механізми управління якістю освіти;

- ефективність впровадження певної інновації значною мірою залежить від рівня сприйнятливості до інноваційних змін системи (яка впроваджує інновацію) та наявністю в неї реальних можливостей здійснення (впровадження) інновації (тобто, реалізованості).

Поняття «освітня інновація» (англ. innovation, від лат. innovatio – оновлення, зміна) витлумачуємо як цілеспрямований процес певних змін (частково модифікаційних або кардинальних) в освіті (освітній галузі) на основі соціокультурних викликів постіндустріальної епохи, досягнень психолого-педагогічної науки, вивчення, аналізу й узагальнення передового перспективного досвіду, що спричинюють професійно-педагогічну дію нової якості, пошук продуктивних форм, методів, технологій організації освітнього процесу та спрямовані на ефективне вирішення професійних завдань, забезпечення високого результату тощо. Освітня інновація зумовлює якісне покращення освітнього процесу й виражається в удосконаленні чи нових освітніх системах (дидактична, виховна, управлінська), складових освітнього процесу (мета, зміст, структура, форми, методи, засоби, результати), освітніх технологіях (дидактичні, виховні, управлінські), нормативно-правових документах тощо. Нововведення, з одного боку, можуть стосуватися оновлення теоретичного, технологічного й методичного складників

професійно-педагогічної діяльності педагогічного працівника та включати вдосконалення, раціоналізацію і модернізацію навчальних програм, методик, використання їх у нових цілях і умовах тощо, а з іншого, передбачають процес концептуалізації новітніх дидактичних ідей, створення, апробацію, упровадження й поширення в освітній практиці авторського педагогічного продукту, зокрема концепцій, теорій, систем, моделей, персонал-технологій, принципів, методів, прийомів навчання, виховання і розвитку гармонійної особистості, вироблення індивідуального стилю професійно-педагогічної діяльності. Треба зазначити, що кожна використовувана інноваційна освітня технологія адаптована до творчої професійної індивідуальності педагога, виробленого ним індивідуального стилю, системи ціннісних настанов, оскільки «не може штучно привноситися ззовні, а повинна народитися у власному досвіді» [1, с. 7].

Таким чином, освітні інновації є формою, результатом, продуктом інноваційної пошуково-творчої професійної діяльності педагогічного працівника, що можуть зреалізовуватись а) у освітньому процесі у вигляді методів, прийомів, форм, технологій, методик навчання та ін., б) у вихованні, сприяючи створенню гармонійного особистісно зорієнтованого простору, організації професійно-педагогічної взаємодії з усіма суб'єктами, формуванню ціннісного світогляду, виробленню продуктивних моделей спілкування та ін., в) у професійних настановах педагогічного працівника на творче, нестандартне, оригінальне виконання професійних завдань тощо.

Інноваційні зміни потребують відповідного керування – менеджменту змін. Саме таким є інноваційний менеджмент, що дозволяє управляти розвитком певної системи, що здійснюється на основі інновацій.

Інноваційний шкільний менеджмент оперує значною кількістю специфічних термінів та понять. Серед них: інноваційний менеджмент як комплекс формальних та неформальних принципів, норм, установок та ціннісних орієнтацій, які регулюють різноманітні сфери інноваційної діяльності у системі шкільної освіти. Основним завданням інноваційного освітнього менеджменту є забезпечення умов для позитивного перебігу інноваційних процесів у закладах загальної середньої освіти. Отже, ефективне управління процесами змін у системах шкільної освіти є предметом інноваційного освітнього менеджменту.

Серед технологій ефективного управління розвитком освітнього закладу переваги набувають напрями його інноваційного розвитку:

- синергетичний менеджмент (ґрунтується на визнанні постійної нерівнозначності будь-яких соціальних систем і орієнтує на розуміння освітньої сфери як такої, де спонтанно реалізується феномен самоорганізації (синергізму) у підсистемах управління);

- мережний менеджмент стосується управління освітою, яка сприймається як мережна структура (освітні мережі: підрозділи, відділи, гуртки), необхідність появи яких при цьому сприймається як наслідок перетворень, що відбуваються у зовнішньому середовищі (соціумі); мережна структура є однією з форм адаптації до її мінливих умов;

- креативний менеджмент (використовується, коли проблеми розвитку закладу не піддаються формалізації, а застосування стандартних схем до вирішення завдань не приносить бажаних результатів; креативний менеджмент спрямований на найбільш повну реалізацію творчого потенціалу педагогів, і основне завдання керівника – організація освітнього процесу як нового поєднання ресурсів;

- командний менеджмент (спирається на комплексне і конструктивне використання командних ефектів: взаємодопомога й взаємопосилення при досягненні загальної мети; самомотивація співробітників; налагоджений механізм зворотного зв'язку; готовність прийняти особисту відповідальність за невдачу роботи групи й розділити командний успіх; ініціативний обмін ресурсами; розвинена корпоративна культура, особистий ресурс кожного члена команди тощо. Командний менеджмент особливо ефективний при здійсненні інноваційних освітніх проектів, які управляються тимчасовими командами управлінців;

- комунікативний і комунікаційний менеджмент (стосується управління комунікацією в освітньому процесі; основною функцією комунікативного менеджменту є настроювання ефективної передачі інформації).

Але найбільший вплив на інноваційні процеси в управлінні здійснює адміністративний менеджмент як безпосередній механізм формування інноваційних технологій перебудови структурно-функціональних та діяльнісних параметрів роботи.

Саме адміністративний менеджмент дозволяє сформувати низку фундаментальних інноваційних процесів в управлінні освітнім середовищем закладу, серед яких особливо виділяємо такі:

- розвиток організаційної культури систем управління закладом та формування його іміджу;

- застосування в управлінні все в більшому спектрі стратегічного управління і стратегічного планування.

Перш за все це відноситься до так званого програмно-цільового управління, яке має на увазі постановку чітких і коротких цілей, що характеризують необхідний кінцевий стан керованого об'єкта.

Технологічність в освітньому менеджменті виступає важливою складовою якості внутрішкільного управління. Як форма існування діяльності, технологія породжує систему необхідних управлінських дій та їх

результатів. Засобами управлінських технологій здійснюється взаємодія керівника з учителями, батьками, громадськістю. До найбільш поширених технологій в управлінні сучасною школою слід віднести:

- технології проектування;
- технології планування;
- технології прийняття управлінського рішення;
- технології стимулювання інноваційної діяльності;
- PR-технології;
- маркетингові технології.

Зазначаємо, що аксіологічний підхід у визначенні запитів ринку освіти складає основу таких технологій.

Нові управлінські технології насамперед характеризуються новими методами управління закладом освіти, серед яких моделювання та проектування є пріоритетними.

Моделювання як процес побудови та дослідження моделей дозволяє менеджеру освіти виділяти стратегічні об'єкти управління, як-от: проектування нових моделей навчальних закладів, нових управлінських технологій, нових механізмів управління.

Важливим компонентом моделювання систем внутрішкільного управління є прогнозування змін, який визначається в науці управління як процес розробки прогнозів, тобто науково обґрунтованого судження про можливі стани об'єкта проектування в майбутньому, або альтернативних шляхах його розвитку. Прогноз у системі управління є передплановою розробкою моделей розвитку об'єкта управління. До основних методів прогнозування управлінських рішень відносять: нормативний, експериментальний, параметричний, експертний, функціональний, комбінований та інші. Серед основних завдань прогнозування:

- аналіз та виявлення основних тенденцій розвитку у даній галузі;
- вибір показників, які мають суттєвий вплив на досліджувальну величину;
- вибір методів прогнозування;
- вибір показників якості об'єкта;
- прогноз параметрів організаційно-технічного рівня елементів об'єкта.

Технологія проектування дозволяє реалізувати стратегії розвитку освітнього закладу та робить управління програмно-цільовим. Проектування конкретної системи управління має вмещувати такі елементи:

- місце і значення даної системи в загальній системі управління.
- системні властивості даної системи, її функціональні можливості;

- основні компоненти системи;
- суб'єкти системи;
- ціннісно-нормативний компонент;
- місія, спрямованість, цілі;
- результативний компонент (продукти, кінцеві результати);
- змістовий компонент (зміст діяльності);
- технологічний компонент (методи, засоби діяльності);
- організаційний компонент (організаційна структура, форми організації);
- ресурсний компонент (ресурси, їх забезпечення);
- умови діяльності;
- прогностичний компонент (процес управління, організаційні механізми);
- зв'язки і відносини між компонентами системи;
- зв'язки і відносини між з іншими системами.

Серед концептуальних моделей управління закладом освіти програмно-цільовий підхід є одним з пріоритетних. Цільовий підхід містить декілька рівнів, що пов'язані між собою: визначення місії (призначення, формулювання генеральної мети; декомпозиція мети; вимірювання результатів).

Мета визначається як запрограмований результат. Тому обов'язковими вимогами до мети є поділ її на цілі, конкретність складових та її вимірюваність.

Зміст управління інноваційними процесами в сучасному закладі освіти охоплює усі складові управлінської діяльності від функцій та методів управління до технологій менеджменту інновацій. Проте необхідно враховувати основні фактори, які впливають на розвиток інноваційної потенціалу закладу, що становить основу управління інноваційними процесами і характеризує рівень якості управління. До них ми відносимо:

- наявність стратегії інноваційного розвитку школи;
- готовність вчителя до інноваційної діяльності;
- сприятливі соціально-психологічні умови для інноваційних змін;
- ресурсне забезпечення інноваційних змін;
- професійна компетентність суб'єктів управління інноваційними процесами.

Аналіз науково-теоретичних джерел переконує, що залежно від певних установок, які визначають характер планування нововведень, їх організацію, керівництво та контроль, реалізуються різні підходи до управління інноваційною діяльністю. Виділяють підходи за суб'єктами управління

(адміністративне, партисипативне); за орієнтацією на процес або на результат. Тому педагогічні умови ефективного управління інноваційними процесами в закладах освіти стали однією з важливих проблем освітнього менеджменту. До таких умов належать: кадрові, організаційні, фінансові, інформаційні, технологічні ресурси; дотримання умов, необхідних для ефективного перебігу інноваційних процесів, сприятлива соціально-психологічна атмосфера, готовність вчителя до інноваційної діяльності, подолання опору змінам, антикризове управління.

Суттєву роль в успішному управлінні нововведеннями відіграють цілі, засоби управлінського впливу, функціональний склад, організаційні структури, технології та підходи, які визначають характер планування нововведень, їх організацію, керівництво та контроль. Особливе значення у цих процесах має стратегія управління інноваційною діяльністю, яка визначає вектор розвитку інноваційної інфраструктури, забезпечує пріоритети інноваційної діяльності, сприяє розвитку інноваційного клімату в школі. При цьому плановість, прогнозованість та системність є суттєвими показниками якості змін. До важливих умов ефективного управління змінами відносять визначення і ранжування довгострокових цілей управлінських та педагогічних процесів в освітньому закладі; формування стратегії й довгострокового плану розвитку відповідно до визначеної стратегії; постійне оцінювання та критичний розгляд можливих шляхів досягнення поставлених цілей; запровадження тих чи інших актуальних інновацій; вибір об'єктів управління та поступове здійснення управлінських рішень, які забезпечують ефективну адаптацію до несподіваних змін процесів управління, навчання, виховання і розвитку, професійного і творчого зростання кадрів тощо.

Важливого значення в управлінні інноваційними процесами мають механізми управління, а саме: забезпечення умов для інноваційної діяльності (нормативно-правове, організаційно-управлінське, соціально-психологічне); інтенсифікація інноваційних процесів через стимулювання ризику, підтримку ініціатив, створення атмосфери інноваційного середовища; забезпечення системності, організованості (етапність, процедурність) інноваційних процесів; оптимізація інформаційного обміну в інноваційних процесах. Ефективність таких механізмів визначається здатністю суб'єктів управління цілеспрямовано використовувати організаційно-розпорядницькі, організаційно-педагогічні, соціально-психологічні, фінансово-господарчі та економічні методи.

Загалом управлінська діяльність з впровадження інноваційних технологій в освітньому закладі в комплексі виглядає наступним чином:

- мотивування вибору педагогічних інновацій;

- аналіз стану попереднього впровадження педагогічних нововведень в практику діяльності комплексу;
- конкретизація змісту педагогічної інновації;
- морально-психологічна підготовка колективу до реалізації завдань інноваційної діяльності;
- добір літератури, розробка необхідного методичного та ресурсного забезпечення;
- планування заходів та визначення завдань методичних об'єднань педагогів;
- конкретизація видів і форм роботи з впровадження;
- контроль та облік досвіду впровадження, підведення підсумків та узагальнення результатів;
- звіт педагогічного колективу про роботу з впровадження педагогічних інновацій.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Необхідно зазначити, що в сучасній у та практиці управління інноваційними процесами розглядається як частина управлінської діяльності, в якій засобами планування, організації, керівництва та контролю процесів розробки та засвоєння новизни забезпечується цілеспрямованість та організованість діяльності колективу закладу освіти щодо нарощення її освітнього потенціалу, підвищення рівня його використання і як слідок отримання якісно нових результатів освіти. Тому важливим для керівника закладу освіти є володіння не тільки управлінськими функціями, а й знання основ педагогічної інноватики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ващенко Л.М. Управління інноваційними процесами в загальній середній освіті регіону: Монографія. – К.: Видавниче об'єднання "Тираж", 2005. – 380 с.
2. Гузій Н.В. Майстерність, творчість, професіоналізм в історії педагогічної думки : метод. рекомендації / Наталія Василівна Гузій. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2002. – 20 с.
3. Даниленко Л.І. Управління інноваційною діяльністю в загальноосвітніх навчальних закладах: Монографія. – К.: Міленіум, 2004.—358 с.
4. Дичківська І.Д. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник.
5. Національна доктрина розвитку освіти. Затверджена Указом Президента України від 17 квітня року N 347/2002 [Електронний ресурс] // Офіційний вісник України. – 2002. – № 16. – С. 11. – Режим доступу

6. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 № 40-IV (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України ; Верховна рада України. – 2002. – № 36. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.

Стаття надійшла до редакції 04.07.2019.

НИКИТИНА Наталья

канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов, ГВУЗ «Донбасський державний педагогічний університет»

ул. Батюка, 19, г. Славянск, Донецька обл., Україна, 84116

E-mail: nikitina_sdpu@ukr.net

РЕШЕТОВА Ирина

канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри менеджмента, ГВУЗ «Донбасський державний педагогічний університет»

ул. Батюка, 19, г. Славянск, Донецька обл., Україна, 84116

E-mail: irina_sotskaya@ukr.net

ИННОВАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТА

Аннотация. В статье исследуется проблема управленческой деятельности по внедрению инновационных технологий в учреждениях образования. Раскрыта сущность понятий «образовательные инновации», «технологичность в образовательном менеджменте». Выявлены основные элементы, характерные черты образовательных инноваций, технологии и методы внедрения инноваций в образовательный процесс, содержание управления инновационным процессом. Сформированы этапы внедрения инновационных технологий, основные факторы, которые влияют на развитие инновационного потенциала образовательного учреждения и педагогические условия управления инновационными процессами. Предложен комплекс управленческих действий по внедрению инновационных технологий в учреждениях образования.

Ключевые слова: образовательный менеджмент, инновационный процесс, инновационные технологии, функции и методы управления современным учебным заведением.

NIKITINA Nataliia

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Foreign Languages, Donbass State Pedagogical University

General Batyuk Str., 19, Slovyansk, Ukraine, 84116

Email: nikitina_sdpu@ukr.net

RESHETOVA Iryna

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Chair of Department of Management, Donbass State Pedagogical University

General Batyuk Str., 19, Slovyansk, Ukraine, 84116

Email: irina_sotskaya@ukr.net

INNOVATIVE TECHNOLOGIES OF EDUCATIONAL MANAGEMENT

Abstract. The paper studies the problem of management activity to implement innovative technologies in institutions of education. Unfortunately, the innovative activity in the educational sphere in Ukraine is characterized by a lack of integrity and systematic nature in developing, justifying and mastering innovations.

An educational innovation leads to a qualitative improvement of the educational process and is reflected in improved or new educational systems (didactic, upbringing, management), components of the educational process (purpose, content, structure, forms, methods, means, results), educational technologies (didactic, educational, management), regulatory-normative documents, etc.

Innovative changes require proper management – management of changes. The main task of innovative educational management is to provide conditions for a positive flow of innovation processes at institutions of secondary comprehensive education.

Among the technologies of effective management of development of an educational institution are the directions of its innovative development: synergetic management, network management, creative management, team management, communicative and communication management. But the greatest influence on innovative processes in management is provided by administrative management as a direct mechanism of forming innovative technologies of restructuring of structural-functional and activity parameters of work.

Technological effectiveness in educational management is an important component of quality of intra-school management. By means of management technologies the interaction of the head with teachers, parents, and the public is carried out. The most widespread technologies in managing the modern school are: design technologies, planning technologies, decision-making technologies, technologies for stimulating innovation, PR-technologies, marketing technologies.

New management technologies are, first of all, characterized by new methods of intra-school management, among which modeling and designing are priorities.

The content of management of innovation processes at the modern school system covers all the components of management activities from functions and methods of management to technologies of innovation management. However, it is necessary to take into account the main factors that influence the development of the innovation potential of school, which is the basis for managing innovation processes and characterizes the quality of management. They are:

- availability of a strategy for innovative development of the educational institution;
- preparedness of a teacher for innovative activity;
- favorable social and psychological conditions for innovative changes;
- resource provision of innovative changes;
- professional competence of the subjects of managing innovative processes.

The pedagogical conditions of effective management of innovative processes at educational institutions are formed. Such conditions include: personnel, organizational, financial, information, technological resources; adherence to the conditions necessary for the effective flow of innovative processes, favorable social and psychological atmosphere, a teacher's preparedness for innovative activity, overcoming resistance to changes, anticrisis management.

It is important for the head of the educational institution not only to have got managerial functions but also to know the basics of pedagogical innovation science.

Key words: educational management, innovative process, innovative technologies, functions and methods for managing modern educational institution.

(англійською переклала Нікітіною Н.П.).

УДК 378.091.12:005.963.2-051

ГОЛОВКО Світлана

старший викладач кафедри обліку і аудиту, ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

вул. Батюка, м. Слов'янськ, Донецька обл., Україна, 84100

E-mail: pochtas-77@meta.ua

ГОЛОВКО Ольга

аспірант кафедри теорії і методики професійної освіти, ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

вул. Батюка, м. Слов'янськ, Донецька обл., Україна, 84100

E-mail: pochtas-77@meta.ua

МЕЛЕЩЕНКО Любов

студентка 1 курсу факультету початкової, технологічної та професійної освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

вул. Батюка, м. Слов'янськ, Донецька обл., Україна, 84100

E-mail: pochtas-77@meta.ua

© Головка С., Головка О., Мелещенко Л., 2019
